

12 noiembrie 2019

Știri Legislative

Dreptul Uniunii Europene

Sumar:

1. Jurisprudența CJUE - selecție octombrie 2019

Jurisprudență

Hotărârea Curții (Camera a opta) din 24 octombrie 2019. BU împotriva État belge.
(Cauza C-35/19)

Trimitere preliminară - Libera circulație a lucrătorilor - Egalitate de tratament - Impozit pe venit - Legislație națională - Scutire de impozit pentru indemnizațiile acordate persoanelor cu handicap - Indemnizații primite în alt stat membru - Excludere - Diferență de tratament.

Articolul 45 TFUE trebuie interpretat în sensul că se opune unei reglementări a unui stat membru precum cea în discuție în litigiul principal, care, fără a prevedea justificări în această privință, aspect a cărui verificare este însă de competența instanței de trimitere, prevede că scutirea fiscală aplicabilă indemnizațiilor pentru persoanele cu handicap este subordonată condiției ca aceste indemnizații să fie plătite de un organism al statului membru vizat și exclude, așadar, de la beneficiul acestei scutiri indemnizațiile de aceeași natură plătite de un alt stat membru, chiar dacă beneficiarul indemnizațiilor menționate are reședința în statul membru vizat.

Hotărârea Curții (Camera întâi) din 24 octombrie 2019. Procedură penală împotriva Ivan Gavanozov. (Cauza C-324/17)

Trimitere preliminară - Cooperare judiciară în materie penală - Directiva 2014/41/UE - Ordin european de anchetă în materie penală - Articolul 5 alineatul (1) - Formular prevăzut în anexa A - Secțiunea J - Lipsa căilor de atac în statul membru emitent.

Articolul 5 alineatul (1) din Directiva 2014/41/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 3 aprilie 2014 privind ordinul european de anchetă în materie penală coroborat cu secțiunea J din formularul prevăzut în anexa A la această directivă trebuie interpretat în sensul că autoritatea judiciară a unui stat membru nu trebuie, cu ocazia emiterii unui ordin european de anchetă, să includă în această secțiune o descriere a căilor de atac care sunt prevăzute, dacă este cazul, în statul său membru împotriva emiterii unui astfel de ordin.

Hotărârea Curții (Camera a zecea) din 24 octombrie 2019. Autorità Garante della Concorrenza e del Mercato împotriva Regione autonoma della Sardegna. (Cauza C-515/18)

Trimitere preliminară - Regulamentul (CE) nr. 1370/2007 - Servicii publice de transport de călători - Transport feroviar - Contracte de serviciu public - Atribuire directă - Obligație de publicare prealabilă a unui anunț privind atribuirea directă - Întindere.

Articolul 7 alineatele (2) și (4) din Regulamentul (CE) nr. 1370/2007 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 octombrie 2007 privind serviciile publice de transport feroviar și rutier de călători și de abrogare a Regulamentelor (CEE) nr. 1191/69 și nr. 1107/70 ale Consiliului trebuie interpretat în sensul că autoritățile naționale competente care au intenția de a atribui direct un contract de servicii publice de transport feroviar de călători nu sunt obligate, pe de o parte, să publice sau să comunice operatorilor economici eventual interesați toate informațiile necesare pentru ca aceștia să fie în măsură să elaboreze o ofertă suficient de detaliată și care să poată face obiectul unei evaluări comparative și, pe de altă parte, să efectueze o astfel de evaluare comparativă a tuturor ofertelor eventual primite în urma publicării acestor informații.

Hotărârea Curții (Camera a doua) din 17 octombrie 2019. Paulo Nascimento Consulting - Mediação Imobiliária Lda împotriva Autoridade Tributária e Aduaneira. (Cauza C-692/17)

Trimitere preliminară - Taxă pe valoarea adăugată (TVA) - Directiva 2006/112/CE - Scutiri - Articolul 135 alineatul (1) literele (b) și (d) - Operațiuni referitoare la acordarea și negocierea de credite și la gestionarea creditelor - Operațiuni privind creanțele, exceptând recuperarea creanțelor - Cesiune cu titlu oneros, în beneficiul unui terț, a unei poziții într-o procedură de executare silită a unei creanțe recunoscute prin hotărâre judecătorească.

Articolul 135 alineatul (1) litera (b) din Directiva 2006/112/CE a Consiliului din 28 noiembrie 2006 privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată trebuie să fie interpretat în sensul că scutirea pe care o prevede pentru operațiunile privind acordarea și negocierea de credite sau gestionarea creditelor nu se aplică unei operațiuni care constă, pentru persoana impozabilă, în cesiunea către un terț, cu titlu oneros, a tuturor drepturilor și obligațiilor care rezultă din poziția sa în cadrul unei proceduri de executare silită a unei creanțe care a fost recunoscută printr-o hotărâre judecătorească și a cărei plată a fost garantată printr-un drept asupra unui bun imobil pus sub sechestru care a fost atribuit acestei persoane impozabile.

Hotărârea Curții (Camera a cincea) din 17 octombrie 2019. „Elektrozpredelenie Yug“ EAD împotriva Komisija za energiyno i vodno regulirane (KEVR). (Cauza C-31/18)

Trimitere preliminară - Directiva 2009/72/CE - Piața internă a energiei electrice - Articolul 2 punctele 3-6 - Noțiunile de rețea de transport de energie electrică și de rețea de distribuție de energie electrică - Criterii de distincție - Nivelul de tensiune - Dreptul de proprietate asupra instalațiilor - Articolul 17 alineatul (1) litera (a) - Operator de transport și de sistem independent - Articolele 24 și 26 - Operator de distribuție - Articolul 32 alineatul (1) - Acces liber al terților - Acces la energia electrică de medie tensiune - Puncte de interconexiune între rețelele de transport și de distribuție - Marja de manevră a statelor membre.

---

1) Articolul 2 punctele 3 și 5 din Directiva 2009/72/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iulie 2009 privind normele comune pentru piața internă a energiei electrice și de abrogare a Directivei 2003/54/CE trebuie interpretat în sensul că:

- nu se opune unei reglementări naționale precum cea în discuție în litigiul principal, care prevede că transformarea tensiunii energiei electrice pentru a permite trecerea de la înaltă la medie tensiune intră în sfera de activitate a unei rețele de transport de energie electrică;

- se opune, în schimb, unei astfel de reglementări care definește noțiunile de rețea de transport de energie electrică și de rețea de distribuție de energie electrică întemeindu-se nu numai pe criteriul nivelului de tensiune, ci și pe cel al dreptului de proprietate asupra activelor utilizate în scopul exercitării activităților de transport și, respectiv, de distribuție.

Această interpretare nu aduce însă atingere, pe de o parte, aplicării articolului 17 alineatul (1) litera (a) din respectiva directivă, potrivit căruia operatorul de transport și de sistem independent trebuie să fie proprietarul acestei rețele și, pe de altă parte, dreptului statelor membre de a impune operatorului de distribuție obligația ca acesta să fie proprietar al rețelei menționate, în măsura în care, aspect a cărui verificare revine instanței de trimitere, această condiție nu aduce atingere realizării obiectivelor urmărite de aceeași directivă, printre altele, prin excluderea unei astfel de rețele de la obligația de a se conforma normelor care îi sunt aplicabile în conformitate cu aceasta.

2) Directiva 2009/72, în special articolul 2 punctele 3-6 și articolul 32 alineatul (1), trebuie interpretată în sensul că un utilizator care este conectat la rețeaua electrică la nivelul unei instalații de medie tensiune nu trebuie în mod necesar să fie considerat client al operatorului de distribuție de energie electrică care deține o licență exclusivă pentru distribuția de energie electrică pe teritoriul respectiv, indiferent de raporturile contractuale dintre acest utilizator și operatorul de transport și de sistem de energie electrică, un astfel de utilizator putând fi considerat client al rețelei de transport de energie electrică atunci când este conectat la o instalație de medie tensiune care face parte, aspect a cărui verificare este de competența instanței de trimitere, dintr-o stație electrică a cărei activitate de transformare a tensiunii electrice pentru a permite trecerea de la înaltă la medie tensiune intră în sfera de activitate a acestei rețele.

Hotărârea Curții (Camera a opta) din 17 octombrie 2019. Südzucker AG împotriva Hauptzollamt Karlsruhe. (Cauza C-423/18)

Trimitere preliminară - Agricultură - Organizarea comună a piețelor - Regulamentul (CE) nr. 967/2006 - Articolul 3 alineatul (2) - Zahăr - Taxa pe excedent - Termen de comunicare a prelevării totale de plată - Termen maxim pentru o rectificare a posteriori - Principiile proporționalității, securității juridice și protecției încrederii legitime.

---

1) Articolul 3 alineatul (2) prima teză din Regulamentul (CE) nr. 967/2006 al Comisiei din 29 iunie 2006 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (CE) nr. 318/2006 al Consiliului privind producția peste cotă în sectorul zahărului trebuie interpretat în sensul că, atunci când o comunicare a taxei pe

excedentul de zahăr este adresată de autoritatea competentă a unui stat membru producătorului de zahăr vizat cu respectarea termenului prevăzut de dispoziția menționată, acest termen se aplică, în principiu, și în privința rectificării unei astfel de comunicări care rezultă dintr-un control realizat în temeiul articolului 10 din Regulamentul (CE) nr. 952/2006 al Comisiei din 29 iunie 2006 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (CE) nr. 318/2006 al Consiliului în ceea ce privește gestionarea pieței interne a zahărului și regimul cotelor, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (CE) nr. 707/2008 al Comisiei din 24 iulie 2008. O depășire a acestui termen poate fi totuși admisă atunci când autoritatea națională competentă, cu excepția neglijenței sale, nu cunoștea detaliile producției de zahăr a întreprinderii vizate și când această necunoaștere poate fi imputată în mod rezonabil întreprinderii respective, întrucât aceasta din urmă nu a acționat cu bună-credință și nu a respectat toate dispozițiile relevante. Revine instanței de trimitere obligația să stabilească dacă această situație se regăsește în acțiunea principală, având în vedere ansamblul circumstanțelor acestei cauze.

2) În lipsa unor dispoziții de drept al Uniunii privind termenul în care statele membre trebuie să adreseze producătorilor de zahăr o comunicare rectificativă a taxei pe excedentul de zahăr produs, după expirarea termenului stabilit la articolul 3 alineatul (2) prima teză din Regulamentul nr. 967/2006, revine instanței naționale sarcina de a verifica, în fiecare caz concret și în raport cu toate circumstanțele cauzei principale, dacă acest termen respectă principiile echivalenței și efectivității, precum și principiul securității juridice.

Hotărârea Curții (Camera a șaptea) din 17 octombrie 2019. Argenta Spaarbank NV împotriva Belgische Staat. (Cauza C-459/18)

Trimitere preliminară - Legislație fiscală - Impozit pe profit - Deducere pentru capitalul de risc - Diminuarea cuantumului deductibil de către societățile care dispun de un sediu permanent în alt stat membru care generează venituri scutite de la plata impozitului în temeiul unei convenții pentru evitarea dublei impuneri - Articolul 49 TFUE - Libertatea de stabilire - Tratat nefavorabil - Inexistență.

Articolul 49 TFUE trebuie interpretat în sensul că nu se opune unei legislații naționale precum cea în discuție în litigiul principal, în temeiul căreia, pentru calcularea unei deduceri acordate unei societăți supuse integral la plata impozitului într-un stat membru și care dispune de un sediu permanent în alt stat membru ale cărui venituri sunt scutite în primul stat membru în temeiul unei convenții pentru evitarea dublei impuneri, valoarea netă a activelor unui astfel de sediu permanent este luată în considerare, într-o primă etapă, la

calcularea deducerii pentru capitalul de risc acordate societății rezidente, însă, într-o a doua etapă, cuantumul deducerii este redus cu cel mai mic dintre cuantumurile următoare, și anume cu partea din deducerea pentru capitalul de risc aferentă sediului permanent sau cu rezultatul pozitiv înregistrat de acest sediu permanent, în timp ce o asemenea diminuare nu se aplică în cazul unui sediu permanent situat în primul stat membru.

Hotărârea Curții (Camera a zecea) din 17 octombrie 2019. Unitel Sp. z o.o. împotriva Dyrektor Izby Skarbowej w Warszawie. (Cauza C-653/18)

Trimitere preliminară - Fiscalitate - Taxa pe valoarea adăugată (TVA) - Directiva 2006/112/CE - Articolul 146 - Scutiri la export - Noțiunea de «livrare de bunuri» - Articolul 131 - Condiții stabilite de statele membre - Principiul proporționalității - Principiul neutralității fiscale - Probe - Fraudă - Practică a unui stat membru care constă în refuzul dreptului la scutire atunci când cumpărătorul bunurilor exportate nu este identificat.

---

1) Articolul 146 alineatul (1) literele (a) și (b) și articolul 131 din Directiva 2006/112/CE a Consiliului din 28 noiembrie 2006 privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată, precum și principiile neutralității fiscale și proporționalității trebuie interpretate în sensul că se opun unei practici naționale precum cea în discuție în litigiul principal, care constă în a considera, în toate cazurile, că nu există o livrare de bunuri, în sensul acestei prime dispoziții, și în a refuza, în consecință, beneficiul scutirii de taxa pe valoarea adăugată (TVA) atunci când bunurile în cauză au fost exportate în afara Uniunii Europene și, ulterior exportului lor, autoritățile fiscale au constatat că cumpărătorul acestor bunuri nu era persoana menționată pe factura emisă de persoana impozabilă, ci o altă entitate care nu a fost identificată. În asemenea împrejurări, beneficiul scutirii de TVA prevăzute la articolul 146 alineatul (1) literele (a) și (b) din această directivă trebuie să fie refuzat dacă neidentificarea cumpărătorului real împiedică dovedirea faptului că operațiunea în cauză constituie o livrare de bunuri, în sensul acestei dispoziții, sau dacă se dovedește că această persoană impozabilă știa sau ar fi trebuit să știe că această operațiune era implicată într-o fraudă săvârșită în detrimentul sistemului comun al TVA-ului.

2) Directiva 2006/112 trebuie interpretată în sensul că, în cazul în care, în aceste împrejurări, beneficiul scutirii de taxa pe valoarea adăugată (TVA) prevăzute la articolul 146 alineatul (1) literele (a) și (b) din Directiva 2006/112 este refuzat, trebuie să se considere că operațiunea în cauză nu constituie o operațiune taxabilă și că, prin urmare, aceasta nu dă dreptul la beneficiul deducerii TVA-ului achitat în amonte.

Hotărârea Curții (Camera a noua) din 17 octombrie 2019. Ministère public și Ministre des Finances du Royaume de Belgique împotriva QC și Comida paralela 12. (Cauza C-579/18)

Trimitere preliminară - Accize - Directiva 2008/118/CE - Articolele 8 și 38 - Debitor al accizelor ca urmare a introducerii neregulamentare a unor produse pe teritoriul unui stat membru - Noțiune - Societate responsabilă civilmente pentru faptele comise de administratorul său.

Articolul 38 din Directiva 2008/118/CE a Consiliului din 16 decembrie 2008 privind regimul general al accizelor și de abrogare a Directivei 92/12/CEE coroborat cu articolul 8 alineatul (2) din această directivă trebuie interpretat în sensul că nu se opune unei reglementări naționale precum cea în discuție în litigiul principal, care, în cazul introducerii neregulamentare pe teritoriul unui stat membru a unor produse supuse accizelor și eliberate pentru consum într-un alt stat membru, prevede că o persoană juridică, responsabilă civilmente pentru infracțiunile săvârșite de administratorul său, este codebitoare solidară la plata accizelor.

Hotărârea Curții (Camera a opta) din 17 octombrie 2019. Alcogroup și Alcodis împotriva Comisiei Europene. (Cauza C-403/18 P)

Recurs - Concurență - Întelegeri - Piața etanolului - Regulamentul (CE) nr. 1/2003 - Articolul 20 alineatul (4) - Decizie de inspecție - Desfășurarea inspecției - Confidențialitatea corespondenței dintre avocat și clientul său - Refuz de suspendare a măsurilor de investigație - Acțiune în anulare - Admisibilitate - Decizie pregătitoare.

---

50 Astfel, dreptul la protecția confidențialității corespondenței dintre avocat și clientul său face parte din dreptul la apărare care trebuie respectat încă din etapa investigației prelabile (a se vedea în acest sens Hotărârea din 18 mai 1982, AM & S Europe/Comisia, 155/79, EU:C:1982:157, punctele 18-23, Hotărârea din 21 septembrie 1989, Hoechst/Comisia, 46/87 și 227/88, EU:C:1989:337, punctul 16, precum și Hotărârea din 14 septembrie 2010, Akzo Nobel Chemicals și Akros Chemicals/Comisia și alții, C-550/07 P, EU:C:2010:512, punctele 40 și 41). În consecință, respectarea acestui drept se impune, în principiu, Comisiei și inspectorilor săi independent de întinderea mandatului conferit acestora prin decizia de inspecție.

Hotărârea Curții (Camera a cincea) din 16 octombrie 2019. Glencore Agriculture Hungary Kft. împotriva Nemzeti Adó- és Vámhivatal Fellebbviteli Igazgatósága. (Cauza C-189/18)

Trimitere preliminară - Taxa pe valoarea adăugată (TVA) - Directiva 2006/112/CE - Articolele 167 și 168 - Dreptul de deducere a TVA-ului - Refuz - Fraudă - Administrarea probelor - Principiul respectării dreptului la apărare - Dreptul de a fi ascultat - Acces la dosar - Articolul 47 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene - Control jurisdicțional efectiv - Principiul egalității armelor - Principiul contradictorialității - Reglementare sau practică națională potrivit căreia, cu ocazia unei verificări a dreptului de deducere a TVA-ului exercitat de o persoană impozabilă, administrația fiscală este ținută de constatările de fapt și de calificările juridice care au fost efectuate de ea în cadrul unor proceduri administrative conexe la care această persoană impozabilă nu era parte.

Directiva 2006/112/CE a Consiliului din 28 noiembrie 2006 privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată, principiul respectării dreptului la apărare și articolul 47 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene trebuie interpretate în sensul că nu se opun, în principiu, unei reglementări sau unei practici a unui stat membru, potrivit căreia, în cadrul unei verificări a dreptului de deducere a taxei pe valoarea adăugată (TVA) exercitat de o persoană impozabilă, administrația fiscală este ținută de constatările de fapt și de calificările juridice, deja efectuate de aceasta în cadrul unor proceduri administrative conexe inițiate împotriva unor furnizori ai acestei persoane impozabile, pe care sunt întemeiate decizii rămase definitive de constatare a existenței unei fraude în materie de TVA, săvârșite de acești furnizori, cu condiția ca, în primul rând, aceasta să nu scutească administrația fiscală de obligația de a aduce la cunoștința persoanei impozabile elementele de probă, inclusiv pe cele care provin din aceste proceduri administrative conexe, pe baza cărora intenționează să ia o decizie, iar această persoană impozabilă să nu fie astfel privată de dreptul de a repune în discuție în mod util, în cursul procedurii care o vizează, aceste constatări de fapt și aceste calificări juridice, în al doilea rând, persoana impozabilă menționată să poată avea acces în timpul acestei proceduri la ansamblul elementelor colectate în cursul respectivelor proceduri administrative conexe sau al oricărei alte proceduri, pe care administrația menționată intenționează să își întemeieze decizia sau care pot fi utile exercitării dreptului la apărare, cu excepția cazului în care obiective de interes general justifică restrângerea acestui acces și, în al treilea rând, instanța sesizată cu o acțiune împotriva acestei decizii să poată verifica legalitatea obținerii și a utilizării acestor elemente, precum și constatările efectuate în deciziile administrative adoptate în privința furnizorilor menționați, care sunt decisive pentru soluționarea căii de atac.

Hotărârea Curții (Marea Cameră) din 15 octombrie 2019. Dumitru-Tudor Dorobantu. (Cauza C-128/18)

Trimitere preliminară - Cooperare polițienească și judiciară în materie penală - Decizia-cadru 2002/584/JAI - Mandat european de arestare - Motive de refuz al executării - Articolul 4 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene - Interzicerea tratamentelor inumane sau degradante - Condiții de detenție în statul membru emitent - Aprecieri de către autoritatea judiciară de executare - Criterii.

Articolul 1 alineatul (3) din Decizia-cadru 2002/584/JAI a Consiliului din 13 iunie 2002 privind mandatul european de arestare și procedurile de predare între statele membre, astfel cum a fost modificată prin Decizia-cadru 2009/299/JAI a Consiliului din 26 februarie 2009, coroborat cu articolul 4 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene trebuie să fie interpretat în sensul că, atunci când autoritatea judiciară de executare dispune de elemente obiective, fiabile, precise și actualizate în mod corespunzător care atestă existența unor deficiențe sistemice sau generalizate ale condițiilor de detenție în cadrul penitenciarelor din statul membru emitent, aceasta trebuie, pentru a aprecia dacă există motive serioase și temeinice de a crede că, în urma predării sale în acest stat membru, persoana care face obiectul unui mandat european de arestare va fi expusă unui risc real de a fi supusă unui tratament inuman sau degradant, în sensul acestui articol 4, să țină seama de ansamblul aspectelor materiale relevante ale condițiilor de detenție în care urmează în mod concret să fie încarcerată această persoană, precum spațiul personal disponibil pentru fiecare deținut într-o celulă a acestui penitenciar, condițiile sanitare, precum și întinderea libertății de mișcare a deținutului în cadrul penitenciarului respectiv. Această apreciere nu se limitează la controlul insuficiențelor vădite. În vederea unei astfel de aprecieri, autoritatea judiciară de executare trebuie să solicite autorității judiciare emitente informațiile pe care le consideră necesare și trebuie să se bazeze, în principiu, pe asigurările furnizate de această din urmă autoritate, în lipsa unor elemente precise care să permită să se considere că condițiile de detenție încalcă articolul 4 din Carta drepturilor fundamentale.

În ceea ce privește, mai precis, spațiul personal disponibil pentru fiecare deținut, autoritatea judiciară de executare trebuie, dată fiind lipsa, în prezent, a unor norme minime în această privință în dreptul Uniunii, să țină seama de cerințele minime care decurg din articolul 3 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, semnată la Roma la 4 noiembrie 1950, astfel cum este interpretat de Curtea Europeană a Drepturilor Omului. Deși, pentru calculul acestui spațiu disponibil, spațiul ocupat de infrastructurile sanitare nu trebuie să fie luat în considerare, acest calcul trebuie să includă spațiul ocupat de obiectele de mobilier. Cu toate

acestea, deținuții trebuie să păstreze posibilitatea de a se mișca în mod normal în celulă.

Autoritatea judiciară de executare nu poate înlătura existența unui risc real de tratament inuman sau degradant pentru simplul motiv că persoana în cauză dispune, în statul membru emitent, de o cale de atac care îi permite să conteste condițiile detenției sale sau că există, în acest stat membru, măsuri legislative sau structurale menite să consolideze controlul condițiilor de detenție.

Constatarea de către autoritatea menționată a existenței unor motive serioase și temeinice de a crede că, în urma predării sale statului membru emitent, persoana vizată va fi expusă unui astfel de risc, ca urmare a condițiilor de detenție care predomină în penitenciarul în care urmează în mod concret să fie încarcerată, nu poate fi pusă în balanță, în scopul de a decide o astfel de predare, cu considerații legate de eficacitatea cooperării judiciare în materie penală, precum și de principiile încrederii și recunoașterii reciproce.

Hotărârea Curții (Camera a doua) din 9 octombrie 2019. NJ. Cerere de decizie preliminară formulată de Kammergericht Berlin. (Cauza C-489/19 PPU)

Trimitere preliminară - Procedură preliminară de urgență - Cooperare polițienească și judiciară în materie penală - Mandat european de arestare - Decizia-cadru 2002/584/JAI - Articolul 1 alineatul (1) - Noțiunea de «mandat european de arestare» - Cerințe minime de care depinde validitatea - Articolul 6 alineatul (1) - Noțiunea de «autoritate judiciară emitentă» - Mandat european de arestare emis de parchetul unui stat membru - Statut - Existența unei relații de subordonare față de un organ al puterii executive - Competența ministrului justiției de a da instrucțiuni individuale - Confirmarea mandatului european de arestare de către o instanță înainte de a fi transmis.

Noțiunea de „mandat european de arestare”, prevăzută la articolul 1 alineatul (1) din Decizia-cadru 2002/584/JAI a Consiliului din 13 iunie 2002 privind mandatul european de arestare și procedurile de predare între statele membre, astfel cum a fost modificată prin Decizia-cadru 2009/299/JAI a Consiliului din 26 februarie 2009, trebuie interpretată în sensul că în sfera acestei noțiuni intră mandatele europene de arestare emise de parchete ale unui stat membru, chiar dacă aceste parchete sunt expuse riscului de a fi supuse, direct sau indirect, unor ordine sau unor instrucțiuni individuale din partea puterii executive, precum un ministru al justiției, în cadrul emiterii acestor mandate de arestare, cu condiția ca mandatele de arestare menționate să facă obiectul, în mod obligatoriu, pentru a putea fi transmise de parchetele în cauză, al unei confirmări de către o instanță care verifică, în mod independent și obiectiv, având acces la integralitatea dosarului de urmărire în care sunt depuse eventualele ordine sau instrucțiuni individuale din partea puterii executive,

condițiile de emiter, precum și proporționalitatea acestor mandate de arestare, adoptând astfel o decizie autonomă care le conferă forma definitivă.

Hotărârea Curții (Camera întâi) din 9 octombrie 2019. BGL BNP Paribas SA împotriva TeamBank AG Nürnberg. (Cauza C-548/18)

Trimitere preliminară - Spațiu de libertate, securitate și justiție - Cooperare judiciară în materie civilă - Regulamentul (CE) nr. 593/2008 - Legea aplicabilă obligațiilor contractuale - Articolul 14 - Cesiune de creanțe - Opozabilitate față de terți.

Articolul 14 din Regulamentul (CE) nr. 593/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 iunie 2008 privind legea aplicabilă obligațiilor contractuale (Roma I) trebuie interpretat în sensul că nu desemnează, în mod direct sau prin analogie, legea aplicabilă privind opozabilitatea față de terți a unei cesiuni de creanță în cazul unor cesiuni multiple a unei creanțe de către același creditor la cesionari succesivi.

Hotărârea Curții (Camera a șasea) din 27 iunie 2019. RD împotriva SC. Cerere de decizie preliminară formulată de Okresní soud v Českých Budějovicích. (Cauza C-518/18)

Trimitere preliminară - Cooperare judiciară în materie civilă - Regulamentul (CE) nr. 805/2004 - Titlu executoriu european pentru creanțele necontestate - Certificarea unei hotărâri judecătorești ca titlu executoriu european - Standarde minime aplicabile procedurilor privind creanțele necontestate - Pârât fără adresă cunoscută care nu s-a prezentat la ședința de judecată.

Regulamentul (CE) nr. 805/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 aprilie 2004 privind crearea unui titlu executoriu european pentru creanțele necontestate trebuie interpretat în sensul că, în cazul în care o instanță nu poate să obțină adresa pârâtei, acesta nu permite să se certifice ca titlu executoriu european o hotărâre judecătorească privind o creanță, pronunțată în urma unei ședințe de judecată la care nu s-au prezentat nici pârâta, nici curatorul desemnat în vederea procedurii.

Hotărârea Curții (Marea Cameră) din 7 octombrie 2019. Safeway Ltd împotriva Andrew Richard Newton și Safeway Pension Trustees Ltd. (Cauza C- 171/18)

Trimitere preliminară - Politica socială - Articolul 119 din Tratatul CE (devenit, după modificare, articolul 141 CE) - Lucrători de sex masculin și lucrători de sex feminin - Egalitate de remunerare - Sistem privat de pensii ocupaționale pentru limită de vârstă - Vârstă normală de pensionare diferită în funcție de sex - Data adoptării măsurilor de restabilire a egalității de tratament - Uniformizare retroactivă a acestei vârste la nivelul celei a persoanelor defavorizate anterior.

Articolul 119 din Tratatul CE (devenit, după modificare, articolul 141 CE) trebuie interpretat în sensul că se opune ca, în lipsa unei justificări obiective, un sistem de pensii să adopte, pentru a pune capăt unei discriminări contrare acestei dispoziții, care rezultă din stabilirea unei vârste normale de pensionare diferite în funcție de sex, o măsură care să uniformizeze în mod retroactiv vârsta normală de pensionare a afiliaților la acest sistem la nivelul celei a persoanelor din categoria defavorizată anterior, pentru perioada cuprinsă între anunț și adoptarea acestei măsuri, chiar și atunci când o astfel de măsură este permisă de dreptul național și de actul constitutiv al acestui sistem de pensii.

Hotărârea Curții (Camera a opta) din 3 octombrie 2019. Landwirtschaftskammer Niedersachsen împotriva Reinhard Westphal. (Cauza C- 378/18)

Trimitere preliminară - Regulamentul (CE, Euratom) nr. 2988/95 - Protecția intereselor financiare ale Uniunii Europene - Articolul 3 alineatul (1) - Termen de prescripție - Regulamentele (CEE) nr. 3887/92 și (CE) nr. 2419/2001 - Sistem integrat de gestionare și control privind anumite scheme de ajutor comunitare - Recuperarea sumelor plătite în mod necuvenit - Aplicare a normei de prescripție mai favorabile.

Articolul 49 alineatul (6) din Regulamentul (CE) nr. 2419/2001 al Comisiei din 11 decembrie 2001 de stabilire a normelor de aplicare a sistemului integrat de gestionare și control privind anumite scheme de ajutor comunitare instituite prin Regulamentul (CEE) nr. 3508/92 al Consiliului, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (CE) nr. 118/2004 al Comisiei din 23 ianuarie 2004, trebuie interpretat în sensul că momentul de la care începe să curgă termenul de prescripție prevăzut de acesta trebuie să fie determinat conform articolului 3 alineatul (1) din Regulamentul (CE, Euratom) nr. 2988/95 al Consiliului din 18 decembrie 1995 privind protecția intereselor financiare ale Comunităților Europene și corespunde, în cazul unor abateri continue sau repetate, zilei în care încetează săvârșirea abaterii.

Hotărârea Curții (Camera a treia) din 3 octombrie 2019. Gyula Kiss împotriva CIB Bank Zrt. și alții. (Cauza C- 621/17)

Trimitere preliminară - Protecția consumatorilor - Clauzele abuzive în contractele încheiate cu consumatorii - Directiva 93/13/CEE - Articolul 3 alineatul (1) - Aprecierea caracterului abuziv al clauzelor contractuale - Articolul 4 alineatul (2) - Articolul 5 - Obligația de redactare clară și inteligibilă a clauzelor contractuale - Clauze care impun plata unor costuri pentru servicii nespecificate.

---

1) *Articolul 4 alineatul (2) și articolul 5 din Directiva 93/13/CEE a Consiliului din 5 aprilie 1993 privind clauzele abuzive în contractele încheiate cu consumatorii trebuie interpretate în sensul că cerința potrivit căreia o clauză contractuală trebuie exprimată în mod clar și inteligibil nu impune că acele clauze contractuale care nu au făcut obiectul unei negocieri individuale cuprinse într-un contract de împrumut încheiat cu consumatori, precum cele în discuție în litigiul principal, care stabilesc în mod precis cuantumul costurilor de administrare și al unui comision de acordare care urmează să fie suportate de consumator, metoda lor de calcul și data de exigibilitate a acestora, trebuie să detalieze de asemenea toate serviciile furnizate în schimbul sumelor în cauză.*

2) *Articolul 3 alineatul (1) din Directiva 93/13 trebuie interpretat în sensul că o clauză contractuală precum cea în discuție în litigiul principal, referitoare la costuri de administrare a unui contract de împrumut, care nu permite identificarea fără ambiguitate a serviciilor concrete furnizate în schimbul acestora, nu creează, în principiu, un dezechilibru semnificativ între drepturile și obligațiile părților care decurg din contract în detrimentul consumatorului, în contradicție cu cerința de bună-credință.*

Hotărârea Curții (Camera a patra) din 3 octombrie 2019. Delta Antrepriză de Construcții și Montaj 93 SA împotriva Companiei Naționale de Administrare a Infrastructurii Rutiere SA. (Cauza C- 267/18)

Trimitere preliminară - Achiziții publice - Procedură de achiziții publice - Directiva 2014/24/UE - Articolul 57 alineatul (4) - Motive facultative de excludere - Excluderea unui operator economic de la participarea la o procedură de achiziții publice - Rezilierea unui contract anterior din cauza subcontractării sale parțiale - Noțiunea de «deficiențe semnificative sau persistente» - Domeniu de aplicare.

Articolul 57 alineatul (4) litera (g) din Directiva 2014/24/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind achizițiile publice și de abrogare a Directivei 2004/18/CE trebuie interpretat în sensul că subcontractarea de către un operator economic a unei părți din lucrări în cadrul unui contract de achiziții publice anterior, decisă fără consimțământul autorității contractante și care a condus la rezilierea acestui contract, constituie o deficiență semnificativă sau persistentă la îndeplinirea unei cerințe de fond aferente contractului de achiziții publice menționat, în sensul dispoziției respective, și este, așadar, de natură să justifice excluderea acestui operator economic de la participarea la o procedură de atribuire a unui contract de achiziții publice ulterior dacă, după ce a procedat la propria evaluare a integrității și a fiabilității operatorului economic vizat de rezilierea contractului de achiziții publice anterior, autoritatea contractantă care

organizează această procedură de achiziție publică ulterioară apreciază că o astfel de subcontractare determină ruperea legăturii de încredere cu operatorul economic în cauză. Înainte de a pronunța o astfel de excludere, autoritatea contractantă trebuie însă, în conformitate cu articolul 57 alineatul (6) din această directivă coroborat cu considerentul (102) al directivei menționate, să lase posibilitatea acestui operator economic să prezinte măsurile corective pe care le-a adoptat ca urmare a rezilierii contractului de achiziții publice anterior.

Hotărârea Curții (Camera a patra) din 3 octombrie 2019. Procedură inițiată de Kauno miesto savivaldybė și Kauno miesto savivaldybės administracija. (Cauza C- 285/18)

Trimitere preliminară - Achiziții publice - Directiva 2014/24/UE - Articolul 12 alineatul (1) - Aplicarea în timp - Libertatea statelor membre în ceea ce privește alegerea modului de prestare a serviciilor - Limite - Contracte de achiziții publice care fac obiectul unei așa-numite atribuirii «in house» - Operațiune internă - Suprapunere a unui contract de achiziții publice și a unei operațiuni interne.

---

1) O situație precum cea în discuție în litigiul principal, în care un contract de achiziții publice este atribuit de o autoritate contractantă unei persoane juridice asupra căreia exercită un control similar celui pe care îl exercită asupra propriilor servicii, în cadrul unei proceduri inițiate în timp ce Directiva 2004/18 a Parlamentului European și a Consiliului din 31 martie 2004 privind coordonarea procedurilor de atribuire a contractelor de achiziții publice de lucrări, de bunuri și de servicii era încă în vigoare și care a condus la încheierea unui contract ulterior abrogării acestei directive, și anume la 18 aprilie 2016, intră în domeniul de aplicare al Directivei 2014/24 a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind achizițiile publice și de abrogare a Directivei 2004/18/CE în ipoteza în care autoritatea contractantă a soluționat în mod definitiv problema dacă era obligată să recurgă la o procedură concurențială prealabilă pentru atribuirea unui contract de achiziții publice după această dată.

2) Articolul 12 alineatul (1) din Directiva 2014/24 trebuie interpretat în sensul că nu se opune unei norme naționale prin care un stat membru impune, pentru încheierea unei operațiuni interne, printre altele, condiția ca atribuirea unui contract de achiziții publice să nu permită garantarea calității serviciilor, accesibilitatea sau continuitatea acestora, atât timp cât alegerea exprimată în favoarea unui mod de prestare a serviciilor în special și efectuată într-un stadiu anterior celui al atribuirii contractului de achiziții publice respectă principiile egalității de tratament, nediscriminării, recunoașterii reciproce, proporționalității și transparenței.

3) *Articolul 12 alineatul (1) din Directiva 2014/24, citit în lumina principiului transparenței, trebuie interpretat în sensul că cerințele impuse de statele membre pentru încheierea de operațiuni interne trebuie să fie enunțate prin intermediul unor norme de drept pozitiv specifice și clare în materie de achiziții publice, care trebuie să fie suficient de accesibile și de previzibile în aplicarea lor pentru a evita orice risc de arbitrar, aspect a cărui verificare va reveni, în speță, instanței de trimitere.*

4) *Încheierea unei operațiuni interne care îndeplinește condițiile prevăzute la articolul 12 alineatul (1) literele (a)-(c) din Directiva 2014/24 nu este în sine conformă cu dreptul Uniunii.*

Hotărârea Curții (Camera a opta) din 3 octombrie 2019. Fonds du Logement de la Région de Bruxelles-Capitale SCRL împotriva Institut des Comptes nationaux (ICN). (Cauza C-632/18)

Trimitere preliminară - Politică economică și monetară - Sistemul european de conturi naționale și regionale din Uniunea Europeană - Regulamentul (UE) nr. 549/2013 - Sectorul administrațiilor publice - Instituție financiară captivă - Noțiune - Societate care oferă gospodăriilor cu venituri medii sau modeste credite ipotecare sub controlul unei administrații publice.

---

1) *Dispozițiile anexei A la Regulamentul (UE) nr. 549/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 mai 2013 privind Sistemul european de conturi naționale și regionale din Uniunea Europeană trebuie interpretate în sensul că, pentru a determina dacă o unitate instituțională separată, plasată sub controlul unei administrații publice, intră în sectorul administrațiilor publice, în sensul Sistemului european de conturi naționale revizuit instituit prin acest regulament, atunci când prezintă caracteristicile unei instituții financiare captive, este necesar să se examineze criteriul expunerii sale la riscul economic în exercitarea activității sale.*

2) *O unitate instituțională precum cea în discuție în litigiul principal, al cărei grad de independență față de o administrație publică este limitat de legislația națională, în temeiul căreia unitatea instituțională menționată nu dispune de controlul complet al gestionării activelor și al pasivelor sale, în măsura în care această administrație publică, pe de o parte, exercită un control asupra activelor sale și, pe de altă parte, își asumă o parte din riscul legat de pasivele sale, poate fi calificată drept „instituție financiară captivă”, în sensul punctelor 2.21-2.23 din anexa A la Regulamentul nr. 549/2013, în măsura în care măsurile de control prevăzute de această legislație națională pot fi interpretate de instanța națională în sensul că au ca efect că unitatea instituțională respectivă nu poate acționa independent față de administrația publică menționată, în*

măsura în care aceasta din urmă îi impune condițiile în care această unitate instituțională are obligația de a acționa, fără ca aceasta să aibă posibilitatea de a le modifica în mod substanțial din proprie inițiativă.

Hotărârea Curții (Camera a treia) din 3 octombrie 2019. Kamil Dziubak și Justyna Dziubak împotriva Raiffeisen Bank International AG. (Cauza C- 260/18)

Trimitere preliminară - Directiva 93/13/CEE - Contracte încheiate cu consumatorii - Clauze abuzive - Împrumut ipotecar indexat într-o monedă străină - Clauză privind stabilirea cursului de schimb valutar - Efectele constatării caracterului abuziv al unei clauze - Posibilitatea instanței de a remedia clauzele abuzive recurgând la clauze generale de drept civil - Aprecierea interesului consumatorului - Continuarea existenței contractului fără clauzele abuzive.

---

1) Articolul 6 alineatul (1) din Directiva 93/13/CEE a Consiliului din 5 aprilie 1993 privind clauzele abuzive în contractele încheiate cu consumatorii trebuie interpretat în sensul că nu se opune ca o instanță națională, după ce a constatat caracterul abuziv al anumitor clauze ale unui contract de împrumut indexat într-o monedă străină și care prevede o rată a dobânzii legată direct de cursul interbancar al monedei respective, să considere, în conformitate cu dreptul său intern, că acest contract nu poate continua să existe fără aceste clauze pentru motivul că eliminarea lor ar avea drept consecință modificarea naturii obiectului principal al contractului respectiv.

2) Articolul 6 alineatul (1) din Directiva 93/13 trebuie interpretat în sensul că, pe de o parte, consecințele asupra situației consumatorului provocate de invalidarea unui contract în ansamblul său, astfel cum sunt menționate în Hotărârea din 30 aprilie 2014, Kásler și Káslerné Rábai (C-26/13, EU:C:2014:282), trebuie apreciate în raport cu circumstanțele existente sau previzibile în momentul litigiului și că, pe de altă parte, în vederea aprecierii, voința exprimată de consumator în această privință este determinantă.

3) Articolul 6 alineatul (1) din Directiva 93/13 trebuie interpretat în sensul că se opune remedierii lacunelor unui contract, provocate de eliminarea clauzelor abuzive cuprinse în acesta, doar pe baza unor dispoziții naționale cu caracter general care prevăd că efectele exprimate într-un act juridic se completează, printre altele, cu efectele care decurg din principiul echității sau din obiceiuri, care nu sunt dispoziții suplative și nici dispoziții aplicabile în cazul unui acord între părțile la contract.

4) Articolul 6 alineatul (1) din Directiva 93/13 trebuie interpretat în sensul că se opune menținerii clauzelor abuzive cuprinse într-un contract, atunci când eliminarea lor ar conduce la invalidarea acestui contract și instanța apreciază

că această invalidare ar crea efecte defavorabile pentru consumator, dacă acesta din urmă nu și-a dat consimțământul pentru o asemenea menținere.

Hotărârea Curții (Camera a treia) din 3 octombrie 2019. Eva Glawischnig-Piesczek împotriva Facebook Ireland Limited. (Cauza C-18/18)

Trimitere preliminară - Societatea informațională - Libera prestare a serviciilor - Directiva 2000/31/CE - Răspunderea furnizorilor de servicii intermediari - Articolul 14 alineatele (1) și (3) - Furnizor de servicii de stocare-hosting - Posibilitatea de a solicita furnizorului de servicii să pună capăt unei încălcări sau să o prevină - Articolul 18 alineatul (1) - Limite personale, materiale și teritoriale ale domeniului de aplicare al unei somații - Articolul 15 alineatul (1) - Inexistența unei obligații generale în materie de supraveghere.

Directiva 2000/31/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 8 iunie 2000 privind anumite aspecte juridice ale serviciilor societății informaționale, în special ale comerțului electronic, pe piața internă (Directiva privind comerțul electronic), în special articolul 15 alineatul (1) din aceasta, trebuie interpretată în sensul că nu se opune posibilității ca o instanță dintr-un stat membru:

- să oblige un furnizor de servicii de stocare-hosting să elimine informațiile pe care le stochează și al căror conținut este identic cu cel al unei informații declarate anterior ilicite sau să blocheze accesul la acestea, oricare ar fi autorul cererii de stocare a acestor informații;

- să oblige un furnizor de servicii de stocare-hosting să elimine informațiile pe care le stochează și al căror conținut este echivalent cu cel al unei informații declarate anterior ilicite sau să blocheze accesul la acestea, în măsura în care supravegherea și căutarea informațiilor vizate de o astfel de somație sunt limitate la informații care transmit un mesaj al cărui conținut rămâne în esență neschimbat în raport cu cel care a condus la constatarea caracterului ilicit și care cuprind elementele specificate în somație, iar diferențele din formularea acestui conținut echivalent în raport cu cea care caracterizează informația declarată anterior ilicită nu sunt de natură să îl constrângă pe furnizorul serviciilor de stocare-hosting să efectueze o apreciere autonomă a acestui conținut și

- să oblige un furnizor de servicii de stocare-hosting să elimine informațiile la care se referă somația sau să blocheze accesul la acestea la nivel mondial în cadrul dreptului internațional relevant.

Hotărârea Curții (Marea Cameră) din 1 octombrie 2019. Bundesverband der Verbraucherzentralen und Verbraucherverbände - Verbraucherzentrale Bundesverband e.V. împotriva Planet49 GmbH. (Cauza C- 673/17)

Trimitere preliminară - Directiva 95/46/CE - Directiva 2002/58/CE - Regulamentul (UE) 2016/679 - Prelucrarea datelor cu caracter personal și protejarea confidențialității în sectorul comunicațiilor electronice - Cookie-uri - Noțiunea de consimțământ al persoanei vizate - Declarație a consimțământului prin intermediul unei căsuțe bifate în prealabil.

1) *Articolul 2 litera (f) și articolul 5 alineatul (3) din Directiva 2002/58/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 iulie 2002 privind prelucrarea datelor personale și protejarea confidențialității în sectorul comunicațiilor publice (Directiva asupra confidențialității și comunicațiilor electronice), astfel cum a fost modificată prin Directiva 2009/136/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 noiembrie 2009, coroborate cu articolul 2 litera (h) din Directiva 95/46/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 24 octombrie 1995 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date, precum și cu articolul 4 punctul 11 și cu articolul 6 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46 (Regulamentul general privind protecția datelor) trebuie să fie interpretate în sensul că consimțământul prevăzut la aceste dispoziții nu este dat în mod valabil atunci când stocarea de informații sau dobândirea accesului la informațiile deja stocate în echipamentul terminal al utilizatorului unui site internet, prin cookie-uri, este autorizată prin intermediul unei căsuțe bifate în prealabil pe care acest utilizator trebuie să o debifeze în cazul în care refuză să își dea consimțământul.*

2) *Articolul 2 litera (f) și articolul 5 alineatul (3) din Directiva 2002/58, astfel cum a fost modificată prin Directiva 2009/136, coroborate cu articolul 2 litera (h) din Directiva 95/46, precum și cu articolul 4 punctul 11 și cu articolul 6 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul 2016/679 nu trebuie să fie interpretate diferit în funcție de aspectul dacă informațiile stocate sau consultate în echipamentul terminal al utilizatorului unui site internet constituie sau nu date cu caracter personal, în sensul Directivei 95/46 și al Regulamentului 2016/679.*

3) *Articolul 5 alineatul (3) din Directiva 2002/58, astfel cum a fost modificată prin Directiva 2009/136, trebuie interpretat în sensul că informațiile pe care furnizorul de servicii trebuie să le ofere utilizatorului unui site internet includ durata de funcționare a cookie-urilor, precum și posibilitatea sau imposibilitatea ca terții să aibă acces la aceste cookie-uri.*

**TUCA ZBARCEA
ASOCIATII**

Șos. Nicolae Titulescu nr. 4-8
America House, Aripa de Vest, et. 8
Sector 1, 011141, București, România
T + 4 021 204 88 90
F + 4 021 204 88 99
E office@tuca.ro
www.tuca.ro

Acest material informativ are numai un caracter orientativ. Scopul său nu este de a oferi consultanță juridică cu caracter definitiv, care se va solicita conform fiecărei probleme legale în parte. Pentru detalii și clarificări privind oricare dintre subiectele tratate în Știri Legislative, vă rugăm să ne contactați la datele sus-menționate.